

De Oude Ley

Colofon

De Oude Ley is het blad van de KNNV-afdeling Tilburg en wordt toegezonden aan alle leden. Bovendien ontvangen de leden het landelijke KNNV-blad 'Natura'.

Redactie

Rob Vereijken, Alie Stofberg en Theo Peeters.

Opmaak: Marie-Cécile van de Wiel en Jeffrey Raymakers

Redactieadres: Pironstraat 7, 5041 GJ Tilburg, rob.vereijken@planet.nl

Tekst het liefst in een word-bestand; foto's, illustraties en kaartjes graag als bijlage meesturen.

Kopijdata voor de Oude Ley: 21 februari, 21 mei, 21 augustus, 21 november. ISSN: 1 381 – 852X | Oplage: 300 exemplaren.

Bestuur KNNV-afdeling Tilburg:

Voorzitter: vacature

Secretaris: Marie-Cécile van de Wiel,
Veldhovenring 27
5041 BA Tilburg
013 – 5436541 | secretaris@tilburg.knnv.nl

Penningmeester: Leo van Zeeland
Grobendonckpark 7
5051 KP Goirle
013 – 5300781 | l.v.zeeland@home.nl

Activiteiten: Ben Akkermans
Oisterwijksebaan 110
5018 CC Tilburg
013 – 5362107 | b.a.r.akkermans@planet.nl

Bestuurslid: Varno Morseld
Van Malsenstraat 35
5051 CB Goirle
013 – 5347801 | vmorseld@wxs.nl

Bestuurslid: Jeffrey Raymakers
Veldhovenring 23
5041 BA Tilburg
013 – 5437712 | jeffrey.raymakers@gmail.com

Ledenadministratie:

Marie-Cécile van de Wiel
Veldhovenring 27
5041 BA Tilburg
013 – 5436541 | secretaris@tilburg.knnv.nl

Inhoud

De Oude Ley 2013, nr. 1

KNNV-nieuws	2
Agenda	6
Aankondiging 1313-soortenweekend Dongevallei	13
Gagel wint op natte Natuurwerkdag 2012	14
Vogeltrek op het viaduct	16
Excursie Huis ter Heide	18
Wandeling in het Prinsenpark in Retie (België)	20
Vrijdagochtendwandeling Noorderbos	21
Museumnieuws	22
Witte gij ut?	23

KNNV-nieuws

ALGEMENE LEDEVERGA- DERING

Het bestuur nodigt u uit voor de algemene ledenvergadering op dinsdag 29 januari 2013. We verwachten u vanaf 19.30 uur met een kopje koffie in het museumcafé van Natuurmuseum Brabant. De algemene ledenvergadering begint om 20.00 uur in de theaterzaal.

AGENDA

1. Opening, berichten van verhindering en mededelingen.
2. Vaststellen agenda.
3. Verslag algemene ledenvergadering 31 januari 2012.
4. Jaarverslag secretaris 2012.
5. Jaarverslag activiteiten 2012.
6. Jaarverslag penningmeester 2012.
7. Verslag kascontrolecommissie 2012 en benoemen kascontrolecommissie 2013.
8. Begroting 2013.
9. Bestuur:
 - Penningmeester Leo van Zeeland is vanavond aftredend en stelt zich niet herkiesbaar.
 - Bestuurslid Ben Akkermans is vanavond ook aftredend en stelt zich herkiesbaar voor nog maximaal 2 jaar.
 - Secretaris Marie-Cécile van de Wiel is aftredend en stelt zich herkiesbaar voor een nieuwe periode.
 - Het bestuur stelt u voor als nieuwe penningmeester in het bestuur te benoemen Johan Wolfs.
10. Plannen 2013.
11. Vaststellen algemene ledenvergadering 2014.
12. Rondvraag en sluiting van het huishoudelijke deel van de algemene ledenvergadering.

Pauze

Na de pauze verzorgt Ben Akkermans een terugblik op het jubileumjaar 2012. Daarna kijkt Theo Peeters terug op 'Het jaar van de bij'.

CONTRIBUTIE 2013

Om de kosten van het betalingsverkeer te beperken, treft u in deze Oude Ley **GEEN** acceptgiro meer aan. Veel leden betalen al met internetbankieren en u kunt ook gewoon met een overschrijving betalen. Wilt u uw contributie voor 2013 nu zelf overmaken op ING rekening 38 53 702 t.n.v. penningmeester KNNV-afd. Tilburg te Goirle.
Gewone leden : € 27,50
Huisgenootleden : € 12,50

In het loop van het jaar wordt overgestapt op een nieuwe Triodos-rekening. Hierover zal in een volgende Oude Ley meer informatie verschijnen.

POSITOOS PAS Tijdens de jaarvergadering is het mogelijk een Positoos-pas aan te schaffen voor € 2,50 (normale prijs is € 4,95). Uw aankopen bij een Positoos-deelnemer leveren geld op voor de KNNV-kas.

FOTO'S JUBILEUM JAAR Tijdens de verschillende activiteiten in het jubileumjaar zijn veel foto's gemaakt: bij de busexcursie naar Zuid-Limburg, de jubileumexcursie in de stad, de feestelijke bijeenkomst, enz. Tijdens het na-programma van de algemene ledenvergadering zal Ben Akkermans u een selectie laten zien. Vindt u het leuk deze foto's zelf te hebben, bestel dan een foto-cd bij Leo van Zeeland. Kostprijs is € 1,-, contant af te rekenen bij de algemene ledenvergadering.

NIEUWE LEDEN
Ad Kusters, Tilburg
Anneke Scholte, Tilburg
Eric Greweldinger, Tilburg
Esther Hensen, Tilburg
Hetty Bosman, Tilburg

Lucia de Laat, Tilburg
Richard Bergmans, Tilburg
Ronald Kusters, Tilburg
Yolanda de Jongh, Tilburg

PADDEN-STOELEN WERKGROEP Niet eerder in het 20-jarig bestaan van de werkgroep maakte men zo'n merkwaardig paddenstoelenseizoen mee. De lange, droge nazomer in onze omgeving zorgde voor een zwamloze periode in augustus en september. Daardoor werden liefst 8 excursies en werkavonden afgelast. Dan volgde een korte, zeer hevige uitbraak van ontelbare zwammen. Een explosie van paddenstoelen als was het een inhaalmanoeuvre voor de verloren tijd. Maar in de tweede helft van oktober maakten enkele flinke nachtvorsten al weer vroegtijdig een einde aan het paddenstoelenfestijn. De buit aan foto's van de fotograferende leden van de paddenstoelenwerkgroep worden vertoond tijdens drie avonden in Natuurmuseum Brabant, waarbij iedereen welkom is. Zie de aankondiging in de KNNV-agenda.

Hazenpootje (Ger Bogaers)

OEVERZWALU- WENWAND DONGEVALLEI GEREED

In aanwezigheid van zo'n 50 personen heeft Marieke Moorman, wethouder Natuur en landschap van de gemeente Tilburg, de oplevering van de oeverwaluwenwand gevierd. Zij deed dit op 1 november jl. door samen met Guido Stoker, coördinator van de Werkgroep Dongevallei en initiatiefnemer van het project, een informatiepaneel te onthullen. Het bord met daarop allerlei wetenswaardigheden over dit vogetje en zijn levenswijze staat aan de Saasveldstraat. Op dit punt zijn de wand en de aanligende Oeverwaluwen het beste te overzien. Het realiseren van de wand heeft € 25.000 gekost. Tweederde hiervan is gefinancierd door sponsoren; de rest kwam vanuit provinciale en landelijke subsidiebudgetten voor soortbescherming. Het project heeft ruime aandacht gekregen in het Brabants Dagblad en het Stadsnieuws, en ook in het wijkblad 'Focus op Reeshof' verschijnt binnenkort een artikel over de 'gatenmuur'. We kijken uit naar het voorjaar en zijn benieuwd of de vogels de kunstwand weten te appreciëren. Alle betrokken partijen zullen hiervan op de hoogte worden gehouden en ook de lokale bevolking wordt via de media geïnformeerd.

Opbouw oeverwaluwenwand (Guido Stoker)

GROENE HANDRUK

De wethouder was zeer te spreken over het initiatief dat de KNNV-Werkgroep Dongevallei hiermee had genomen. Ook de monitoring-inspanningen van de Werkgroep en het beheersoverleg met de gemeente in de afgelopen jaren worden zeer gewaardeerd. Om die reden nam zij deze gelegenheid te baat om aan Guido een 'Groene Handdruk' te overhandigen. Dit is een blijk van waardering die is ingesteld door de 'Duurzame Driehoek', het samenwerkingsverband van gemeenten,

waterschappen en de Provincie Noord-Brabant, waarin gezamenlijke inspanningen worden verricht ter bescherming en verhoging van de Biodiversiteit (Countdown 2010 Verklaring). Guido verklaarde meteen dat hij wel een goede bestemming had voor de 'prijs' (€ 350) en meldde dat deze in 2013 besteed zal worden aan een hierbij passende activiteit van de Werkgroep in de Dongevallei: het organiseren van een Biodiversiteitsweekend in het natuurgebied met publiekgerichte acties

WERKGROEP NATUUR- FOTOGRAFIE

Het afgelopen jaar zijn er door diverse werkgroepen van de KNNV en het IVN fotopresentaties geweest. Veel mensen hebben genoten van de mooie beelden die er vertoond werden. Er waren ook nogal wat fotografen bij die vonden dat hun foto's en sommige van anderen beter konden.

Bart Horvers heeft bij zijn fotopresentaties zoveel lof gekregen dat hij gevraagd is om eens iets meer over (natuur-)fotografie in het algemeen en natuurfotografie in het bijzonder te vertellen. Dat bleek een voltreffer want er kwamen heel wat mensen op af. Nu is gebleken dat er zo veel belangstelling bestaat voor natuurfotografie dat het idee is ontstaan daar een vervolg aan te geven.

Op zondag 3 maart zal een kleine werkgroep een vervolg geven aan de boeiende uiteenzetting over fotografie. Bart zal daarbij ingaan op het beter leren fotograferen en iedereen die een fototoestel heeft aangeven hoe het uiterste uit je toestel te halen. Dus breng je fototoestel (geen mobiel) mee. De werkgroep zal op deze middag peilen hoe belangstellenden de ongekende mogelijkheden van het fotograferen kennis kunnen maken via hun eigen toestel. Er zal gekeken worden naar (gratis) cursusmateriaal, naar praktische lessen in het veld en het bespreken van elkaars opnamen. Uiteraard wordt daarbij uw eigen inbreng verwacht.

Het is de bedoeling om een aantal bijeenkomsten te plannen. Gedacht wordt aan een keer per maand. Voor alsnog gaan we ervan uit dat die ook in Natuurmuseum Brabant worden gehouden. Ook is het voornemen om enkele zater- of zondagen voorafgaand aan de bijeenkomst te benutten voor 'veldoefeningen'. Die data worden later in overleg tijdens de bijeenkomsten afgesproken. Gelet op de interesse die er bestaat is het goed te weten op hoeveel personen er gerekend moet worden. Geef u dus op door een mailtje te sturen naar het onderstaande mail adres: wgr.natfototilburg@gmail.com

Tot ziens op 3 maart! Aanvang 13.00 in Natuurmuseum Brabant.

Agenda

Datum	Onderwerp
8 januari	Lezing: Zand verzamelen
13 januari	Midwinterwandeling Landschotse Heide
15 januari	Lezing: Een opmerkelijk paddenstoelenjaar
18 januari	Vrijdagwandeling Annanina's Rust
27 januari	Vogelexcursie Overwinteren in de Delta
29 januari	KNNV Jaarvergadering met terugblik op het jubileum
8 februari	Vrijdagwandeling Turkaa Diessen
12 februari	Lezing: Stormchasers
23 februari	Vogels in de Ooypolder
26 februari	Foto-avond paddenstoelen (1)
8 maart	Vrijdagwandeling De Baest
12 maart	Lezing: Wie is dat toch met die telescoop?
17 maart	Voorjaarsflora rond Huize Brakel
26 maart	Foto-avond paddenstoelen (2)
30 maart	Wandeling Leersumse veld
7 april	Lentewandeling De Brand
12 april	Vrijdagwandeling Den Opslag
27 april	Voorjaarsexcursie Zuid-Limburg
4 mei	Wandeltocht in de Biesbosch

TOELICHTING OP DE AGENDA

KNNV-excursies en -avonden zijn in principe bestemd voor KNNV-leden. Willt u deelnemen maar bent u geen lid, neem dan contact op met het secretariaat (☎ 013 - 5436541). De vertrekpunten naar de excursieterreinen zijn in de buurt van de betreffende uitvalswegen uit Tilburg. Er is voldoende parkeergelegenheid voor auto of fiets, zodat we met een minimum aantal auto's verder rijden naar het excursiedoel. Voor de autoritten adviseren wij een onkostenvergoeding van € 0,20 per kilometer. Dit evenredig verdeeld over de chauffeur en het aantal meerrijders. En neem bijvoorbeeld voor de heen- en terugreis altijd een paar droge schoenen mee, zodat de chauffeur van de auto niet met een vervuild auto interieur blijft zitten na de rit. Het is verder gewenst mee te nemen: verrekijker, loep en bij langere excursies eten en drinken. Bij een aantal excursies is aanmelden vooraf noodzakelijk. Soms in verband met vervoer of voor een afspraak met een terreinbeheerder of een andere reden. Doe dit dan ook, tijdig, voor de vermelde datum, zodat de excursieleid(st)er hiermee ook tijdig is geïnformeerd. Bij extreem slecht weer kan de excursieleid(st)er besluiten de excursie niet door te laten gaan. Bel bij twijfel de excursieleid(st)er. Ook voor nadere informatie kunt u bij hem/haar terecht. Alle andere activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk. Heeft u wensen om eens naar een bepaald gebied te gaan, of een bepaald thema, of andere ideeën, laat het ons a.u.b. weten, zodat wij deze wensen in ons programma kunnen opnemen. Hopelijk tot ziens op een van onze excursies.

DINSDAG 8 Lezing: Zand verzamelen door Francine Jacobs

JANUARI

Tijd: 20.00 uur.

Plaats: Natuurmuseum Brabant, Spoorlaan 434 Tilburg.

Ooit gehoord van Sterrenzand of Blaffend zand?

'Gewoon zand' bestaat niet, er zit van alles in. Vaak grotendeels kwarts, maar ook fossielen, ijzer, gips, kalk, biotiet en zelfs goud, met hoekige korrels of afgeronde, variërend van diepzwart tot helrood. Zand geeft veel informatie over de vindplaats en wat daar, geologisch gezien, is gebeurd of nog gaande is. De lezing geeft een aanzet om een eigen verzameling te beginnen. Waar moet je aan denken, hoe begin je, wat heb je nodig? Na de lezing weet u ook wat Fluitend zand is...

ZONDAG 13 Midwinterwandeling over de Landschotse Heide

JANUARI

Tijd: 10.00 -15.30 uur.

Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.

Afstand: ± 50 km.

Ook dit jaar starten we het nieuwe jaar weer met onze traditionele midwinterwandeling. We beginnen met een kopje koffie te drinken op camping de Roerdomp in Westelbeers en daar is er de mogelijkheid om elkaar veel goeds toe te wensen voor het nieuwe jaar. Na de koffie maken we een wandeling over de Landschotse Heide en kunnen we gezellig bijpraten over onze belevenissen van het afgelopen jaar. De Landschotse Heide is voor eenieder wel een bekend gebied en behoeft daarom geen toelichting. Na afloop van de wandeling is zoals gebruikelijk gelegenheid om een hapje te eten in pannenkoekenhuis d' Ouwe Brouwerij in Baarschot (dit is echter geen must).

Om de horecagelegenheden op tijd door te geven hoe groot de groep is die ze kunnen verwachten en in verband met vervoer graag vóór 7 januari opgeven bij Stella Wesel (☎ 06 - 27055446 of swesel@beatricecollege.nl).

DINSDAG 15 Lezing: Een opmerkelijk paddenstoelenjaar, door Lucien Rommelaars

JANUARI

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Natuurmuseum Brabant, Spoorlaan 434 Tilburg.

2012 is een opmerkelijk paddenstoelenjaar geweest. Lucien Rommelaars is het gehele jaar actief bezig met verzamelen, determineren en fotograferen van paddenstoelen, groot maar vooral ook klein. Een relaas van zijn bevindingen in een groot aantal natuurgebieden in Midden-Brabant wordt vanavond voorgeschoteld aan de hand van zijn sublieme foto's. Ook vondsten uit Flevoland komen ter sprake en een bijzondere vondst van leden van de Paddenstoelenwerkgroep tijdens hun verblijf in de Eifel.

VRIJDAG 18 Vrijdagwandeling naar Annanina's Rust

JANUARI

Tijd: 9.30-12.00 uur.

Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.

Deze vrijdag een wandeling over het landgoed Annanina's Rust. Het met naald- en loofbomen aangeplante bos, gedeeltelijk in de Engelse landschapstijl, is het decor voor deze korte winterwandeling.

Na afloop koffie ergens op het Vrijthof in Hilvarenbeek.
Ben Akkermans (☎ 013 - 5362107 of b.a.r.akkermans@planet.nl).

**ZONDAG 27
JANUARI** **Vogelexcursie Overwinteren in de Delta**

Tijd: 8.00 uur (hele dag).

Vertrek: hoek Beethovenlaan / Strausslaan, Tilburg.

Afstand: ± 300 km.

Via de nieuw aangelegde natuur van 'Plan Tureluur', altijd goed voor steltlopers zoals Kluten, Kievitten en Goudplevieren, gaan we naar de bij vogelaars bekende Brouwersdam. Met wat geluk zijn hier IJseend, Roodkeelduilker, Kuifduikers en Middelste zaagbekken te zien. Met bijna zekerheid zien we er de Gewone- en Grijze zeehond. Warme kleding is hier zeer noodzakelijk. Opwarmen doen we daarna in de Heerenkeet.

Na de middag komt het water opzetten voor de vloed. De aanwezige vogels rond de Oosterschelde worden zo gedwongen te vertrekken en velen gaan rusten in de Flauwers-, Wevers- en Koudekerksche inlagen. De vogels zijn dan voor ons goed zichtbaar vanaf de Oosterscheldedijk.

Leden van de vogelwerkgroep helpen u bij het determineren van de vogels. Geef u op voor deze tocht bij Ben Akkermans vóór 15 januari (☎ 013 - 5362107 of b.a.r.akkermans@planet.nl).

**DINSDAG 29
JANUARI** **Algemene ledenvergadering KNNV-afdeling Tilburg**

Het bestuur nodigt u uit voor de algemene ledenvergadering op dinsdag 29 januari 2013. We verwachten u vanaf 19.30 uur met een kopje koffie in het museumcafé van Natuurmuseum Brabant. De algemene ledenvergadering begint om 20.00 uur in de theaterzaal.

**VRIJDAG 8
FEBRUARI** **Vrijdagwandeling Turkaa Diessen**

Tijd: 9.30 - 12.00 uur.

Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.

Bij Diessen ligt het gebied Turkaa. Het is een moerassig broekbos wat ontstaan is door de meanderende riviertjes de Turk aan de oostzijde, en de Aa of Reusel aan de westzijde.

We wandelen samen met Leo van Zeeland (☎ 06 - 52182277) door dit stukje 'oer Reusel'. Om voor uzelf alvast wat kennis op te doen over de Turkaa zie: landartdiessen.nl/landart-diessen/over-natuurgebied-turkaa.

**DINSDAG 12
FEBRUARI** **Lezing: Stormchasers door Roy Keeris**

Tijd: 20.00 uur.

Plaats: Natuurmuseum Brabant, Spoorlaan 434 Tilburg.

Stormchasers heten ze: mensen die zware stormen najagen en allerlei weerkundige metingen doen onder erbarmelijke, stormachtige omstandigheden. Het heeft iets heroïsch, maar hoe spectaculair is het in werkelijkheid? Roy Keeris is wetenschapsjournalist en gaat graag op jacht naar zware onweersbuien en tornado's. Hij beleefde er al tolleze in zowel de Verenigde Staten als Europa. Een lezing die het fenomeen van binnenuit laat zien!

**ZATERDAG 23
FEBRUARI** **Vogels in de Ooijpolder**

Tijd: 8.00 - 17.30 uur.

Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.

Afstand: ± 250 km.

Allereerst maken we in de Ooijpolder een wandeling naar de Tiengeboden door het schilderachtig gebied van Oude Waal en Groenlanden, welke beide een onderdeel vormen van het natuurgebied de Gelderse Poort. In dit open polderland liggen terpen en oude dijkjes, grenzend aan buitendijks gelegen natuurgebied met oobossen, moerassen en waterplassen. De Oude Waal is een vroegere loop van de huidige Waal die zich eeuwen geleden heeft verlegd. Tussen de oude en nieuwe loop is een grote zandvlakte ontstaan. De Tiengeboden zijn genoemd naar de tien arbeidershuisjes die langs de dijk stonden. Nu staan er nog vijf huisjes. Na deze wandeling wordt opgewarmd in het bekende Oortjeshekken. We vervolgen de tocht langs de Waaldijk. Hier worden in dit jaargetijde vaak Nonnetjes en Grote zaagbekken gezien. Aan de landzijde van de dijk zitten vaak grote groepen Kol- en Rietganzen.

In de namiddag maken we nog een wandeling door de Millingerwaard. De veelzijdigheid van dit gebied is ongeëvenaard. Hier wordt duidelijk wat we met natuurontwikkeling bedoelen! Een enorme planten- en dierenrijkdom kunt u hier ontdekken. Grote kuddes Gallowayrunderen en Konikpaarden struinen door het gebied. In de oobossen en moerassen zwemmen Bevers en er huizen tientallen Reeën in het gebied. De open verbinding tussen de plassen in de uiterwaarden en de Waal zorgt dat dit een essentiële kraamkamer is voor vissen. Al dat 'broed' trekt weer tal van visetende vogels aan, waaronder de Grote zilverreiger.

Graag opgeven bij Ben Akkermans vóór 17 februari (☎ 013 - 5362107 of b.a.r.akkermans@planet.nl).

**DINSDAG 26
FEBRUARI** **Foto-avond door leden van de paddenstoelenwerkgroep (1)**

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Natuurmuseum Brabant, Spoorlaan 434 Tilburg.

Het fotograferen van paddenstoelen is een van de activiteiten van een aantal leden van de Paddenstoelenwerkgroep. Vanavond wordt een selectie daaruit vertoond, voorzien van uitleg en commentaar. Bijzondere, maar ook algemene soorten die gevonden zijn tijdens excursies in Midden-Brabant en tijdens de jaarlijkse Eifelweek komen aan bod.

**VRIJDAG 8
MAART** **Vrijdagwandeling De Baest**

Tijd: 9.30 - 12.00 uur.

Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.

Afstand: ± 60 km heen en terug.

Harrie van Loon (☎ 013 - 5354580) heeft een mooie wandeling uitgezet rond de Beerze tussen de A58 en het Wilhelminakanaal.

Het waterschap de Dommel heeft de Beerze weer in zijn oude glorie hersteld, dat wil zeggen dat er weer volop water door de oostelijke meanderende tak van de Beerze wordt gevoerd. In de hoofdstroom is een zandvang gecreëerd. Het is nu een eldorado voor de IJsvogel. Tegen de

A58 heeft men geprobeerd het kleinschalig landschap van rond 1900 weer te herstellen met perceelafscheidings van houtsingels met hier tussenin bloemrijke weilanden. Vanuit een kijkscherm heeft men hierover een mooi uitzicht.

DINSDAG 12 **Lezing: Wie is dat toch met die telescoop? door Rob van Hattem**

MAART

Tijd: 20.00 uur.

Plaats: Natuurmuseum Brabant, Spoorlaan 434 Tilburg.

Wat bezielt iemand om op vaak onmogelijke tijdstippen naar een afgelegen plek te racen om een bijzondere vogel te zien? Rob van Hattem schreef er een boek over: *Wie is dat toch met die telescoop?* De gelijknamige lezing van vanavond is voor iedereen die wil horen wat nu precies de kick is van vogels kijken. Zo zullen ervaren vogelaars (en hun partners) zich ongetwijfeld herkennen in de filosofische en psychologische typering van de vogelaar, terwijl er voor beginnende en (nog) niet-vogelaars een wereld open zal gaan. Allesbehalve een saaie lezing!

ZONDAG 17 **Voorjaarsflora rond Huize Brakel**

MAART

Tijd: 9.30 - 13.00 uur.

Vertrek: hoek Beethovenlaan / Strauslaan, Tilburg.

Afstand: ± 60 km heen en terug.

In het park van huize Brakel bevindt zich nog een ruïne van het voormalige kasteel Brakel. Het was een vierkante waterburcht, met een rechthoekig woongebouw aan de zuidkant en twee ronde hoektorens, die met drie weergangen een binnenplaats omsloten. Het woongebouw en de hoektorens zijn nog zichtbaar. Het kasteel zou in 1321 door blikseminslag verbrand zijn en na de wederopbouw in 1407 weer verwoest worden door troepen van graaf Willem de zesde. Op 16 september 1672 werd het door de Franse troepen opgeblazen en is niet meer herbouwd.

Het omringende park is bekend door zijn stinzeplanten, zoals Vroege sterhyacint, Kleine sneeuwroem, Italiaanse aronskelk, Gevlekte aronskelk, Maarts viooltje, Lenteklokje, Sneeuwvlokje, Daslook, Blauwe druifjes, Narcissen en Speenkruid.

Onze gids ter plaatse is Dirk Muller van de natuurwacht Bommelerwaard.

Lizette Koekkoek zal ons begeleiden naar Brakel (☎ 013 - 5702125). In verband met het vervoer graag aanmelden bij Ben Akkermans vóór 13 maart (☎ 013 - 5362107 of b.a.r.akkermans@planet.nl).

DINSDAG 26 **Foto-avond door leden van de paddenstoelenwerkgroep (2)**

MAART

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Natuurmuseum Brabant.

Een tweede avond met foto's van allerlei zwammen die in het afgelopen jaar zijn gevonden door leden van de Paddenstoelenwerkgroep. Het fotograferen van paddenstoelen is een van de activiteiten van een aantal leden van de Paddenstoelenwerkgroep. Vanavond wordt een selectie daaruit vertoond, voorzien van uitleg en commentaar.

- ZATERDAG 30 MAART** **Wandeling Leersumse veld met uitkijk op Amerongse Bovenpolder**
Tijd: 7.30 uur (eind ± 15.00 uur).
Vertrek: parkeerplaats apotheek, hoek Beethovenlaan / Strausslaan.
Afstand: ± 160 km.
Het Leersumse veld is een natuurlijke laagte die ontstaan is in een van de ijstijden, uitgesleten door het smeltwater van de stuwwal. Door ontbossing en overbeweiding is er een terrein van heide en stuifzand ontstaan, die op natte plaatsen ging vervenen. In de 18e eeuw werd het veen afgegraven voor de brandstof. Dit heeft tot het ontstaan van een drietal plassen geleid. Deze plassen vormen een prachtig landschappelijk geheel met het omliggende bos. Hoewel we nu reeds in de broedtijd zijn en een deel van het gebied niet toegankelijk is, blijft het gebied een pareltje om te bezien. Na de wandeling bezoeken we de Amerongse bovenpolder. Vanaf een ingenieuze constructie krijgen we zicht op een deel van de polder die zeer rijk aan vogels is.
Opgeven voor 28 maart bij Johan van Laerhoven (☎ 013 - 4638937 of thesnowfox@zonnet.nl).
- ZONDAG 7 APRIL** **Lentewandeling De Brand**
Tijd: 9.00 - 13.00 uur.
Vertrek: parkeerplaats apotheek, hoek Beethovenlaan / Strausslaan.
Ook 9.30 uur vanaf de parkeerplaats van het kasteel Udenhout, Schoorstraat 14.
Ga deze zondagmorgen mee genieten van de voorjaarsflora in De Brand. De Bosanemonen, het Speenkruid en de Pinksterbloemen staan nu uitbundig te bloeien.
Rie-Anne van Laarhoven (☎ 0411 - 642012) neemt ons mee voor deze vroege voorjaars wandeling. Anneke Buijnzeels (☎ 013 - 4555711) begeleidt ons naar het vertrekpunt.
- VRIJDAG 12 APRIL** **Vrijdagwandeling Den Opslag**
Tijd: 9.30 - 12.00 uur.
Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.
Afstand: 40 km heen en terug.
Den Opslag is nog een van de laatste bolwerken van de Grutto. Tijdens zijn baltsvluchten zullen we hem dan ook duidelijk te horen en te zien krijgen. Ook Kievit en Wulp laten van zich horen.
Samen met Leon Tinnemans (☎ 013 - 5041986), bewoner van het gebied, maken we een wandeling in dit weidse en weidevogelrijke gebied.
Anneke Buijnzeels (☎ 013 - 4555711) begeleidt ons naar het vertrekpunt.
- ZATERDAG 27 APRIL** **Voorjaarsexcursie Zuid-Limburg**
Tijd: 7.00 - 18.00 uur.
Vertrek: parkeerplaats Aldi, Spoordijk / Doornbossestraat, Tilburg.
Afstand: ± 250 km.
We gaan dit jaar weer naar Zuid-Limburg en ook nu laten we ons verrassen door Harrie van Loon. Hij wandelt met ons o.a. door het Sint-Jansbosch,

door een stukje van het Gerendal en door het Biebosch. Het Sint-Jansbosch en het Biebosch zijn hellingbossen gelegen aan de noordelijke rand van het plateau van Margraten, daar waar het plateau overgaat in het dal van de Geul. We zullen worden getraakteerd op mooie vergezichten over het dal van de Geul en op een rijke vegetatie. Het Gerendal gelegen ten zuidwesten van Schin op Geul bestaat uit kalkgrasland, struweel en bos. De kalkgraslanden zijn erg plantenrijk; er komen tenminste 5 soorten orchideeën voor. De struweelzone is rijk aan Rode kornoelje, Hazelaar, Gewone kardinaalsmuts en Wilde liguster.
In verband met vervoer opgeven vóór 25 april bij Stella Wesel (☎ 013 - 4552870 / 06 - 27055446 of swesel@beatrix-college.nl).

ZATERDAG 4 Wandeltocht in de Biesbosch

MEI Tijd: 6.00 - 13.00 uur.

Vertrek: parkeerplaats apotheek, hoek Beethovenlaan / Strausslaan.

Wandeltocht van ± 10 km rondom de Noordwaard.

Het vroege opstaan rechtvaardigt zich als u de geweldige zang hoort van Nachtegaal, Blauwborst, Gekraagde roodstaart, Grasmus, Braamsluiper en vele soorten rietvogels zoals Kleine karekiet, Cetti's zanger, Rietzanger en misschien wel de Roerdomp. Zorg voor warme kleding het is nog fris zo vroeg in de morgen.

In verband met vervoer graag Anneke Bruijnzeels (☎ 013 - 4555711 of annekebruijnzeels@hotmail.nl) even laten weten dat u mee gaat.

**NOTEER
ALVAST IN UW
AGENDA**

Zaterdag 11 mei

Gewestelijke excursie naar de 'Naad van Brabant'

Zondag 26 mei

Vlaamse Ardennendag

Aankondiging 1313- soortenweekend Dongevallei

Jeffrey Raymakers en Guido Stoker

In het weekend van 15 & 16 juni houdt onze afdeling een 1313-soortendag in de Dongevallei, Reeshof. Het soortenweekend is een vervolg op de eerder gehouden soortendag in Moerenburg in 2007, bij het 70-jarig bestaan van onze afdeling. Doelen van het weekend zijn het in kaart brengen van de biodiversiteit, samenwerking tussen de werkgroepen bevorderen en de bewoners kennis laten maken met de Dongevallei en met de KNNV-afdeling Tilburg.

Wateraardbei (Jeffrey Raymakers)

FEEST- JAAR 2013

2013 is voor Tilburg een feestjaar: Het Jaar 013. Zie hetjaar013.nl voor meer informatie hierover. Onze afdeling sluit hier graag bij aan om inwoners van Tilburg en de Reeshof in het bijzonder kennis te laten maken met een uniek natuurgebied in de bebouwde kom: de Dongevallei.

OPROEP

Net als in Moerenburg proberen we in korte tijd zoveel mogelijk de biodiversiteit van het gebied in kaart te brengen, tenminste 1313-soorten (een verwijzing naar het feestjaar). Hiervoor hebben we de hulp nodig van alle werkgroepen van de afdeling, aangevuld met (landelijke) specialisten. Help mee met het op kaart zetten van de Dongevallei én van onze afdeling en meld je aan. Ook als je landelijke contacten hebt die ons willen bijstaan, horen we het graag. Naast mensen met veldkennis zijn we op zoek naar excursiegidsen en begeleiders van andere bezoekersactiviteiten, zoals het bekijken van insecten en planten door microscopen.

Nadere informatie over het programma volgt in de volgende Oude Ley.

Neem voor meer informatie en aanmelding contact op met Jeffrey Raymakers (☎ 013 – 5437712 of jeffrey.raymakers@gmail.com)

Gagel wint op natte Natuurwerkdag 2012

Berry Staps

NATTE BOEL

Het is 3 november, 8 uur in de ochtend, we staan in een bos en de regen valt gestaag uit de hemel. Dit is geen goed begin voor de Natuurwerkdag 2012, en de voorspelling voor de rest van de dag is niet veel beter. Er zijn 55 mensen die zich hebben aangemeld om een dagje te komen werken in de natuur. Die zijn er waarschijnlijk van uitgegaan dat het meestal droog is. Vandaag dus niet. Ik had me voorbereid op een groot aantal afmeldingen en was benieuwd naar de 'redenen' van afmelding. Toen de telefoon ging was ik dan ook zeer verrast door het verzoek van een moeder met twee kinderen. Ze was zich vergeten aan te melden en vroeg of ze alsnog kon komen. Dat was het enige telefoontje. Er hebben die dag 58 mensen deelgenomen aan de Landelijke Natuurwerkdag op landgoed 'Gorp de Leij'.

Boompjes omzagen met de kleintjes...(Berry Staps)

GORP DE LEIJ WERKGEBIED

Het is de 8e keer dat 'De plagwerkgroep', samen met Brabants Landschap, deze Natuurwerkdag organiseert. Na een aantal jaren op 'De Regte Heide' gewerkt te hebben, zijn we dit jaar op het landgoed 'Gorp de Leij' neergestreken. Het doel van de dag was primair om de deelnemers in de gelegenheid te stellen om de natuur op een andere manier te laten beleven. Als je niet op de paden hoeft te blijven en op je knieën in het natte gras een boom gaat omzagen, beleef je de natuur anders dan dat je op zondag een wandeling maakt. Daarnaast is het natuurlijk ook mooi

meegenomen dat er een boel werk wordt verzet. Het werk bestond voornamelijk uit het verwijderen van opslag in de drogere delen van de vennen. Voor de kleintjes was het omzagen van de vliegdennen al een hele ervaring. De 'grotere' kinderen hadden voldoende uitdagingen in het 'gevecht' met de grotere bomen. Door het verwijderen van de opslag komt er meer ruimte voor de Gagel. We hebben de deelnemers ook kennis laten maken met deze 'Gagel'. Deze 'mystieke' geurende plant was voor velen onbekend.

...en met de groteren (Berry Staps)

SOEP EN WERK VALT IN DE SMAAK

We hebben er alles aan gedaan om er een leuke dag van te maken. Allereerst hebben we een heel mooi gebied geselecteerd. Er was werk met verschillende 'uitdagingen'. De tent was iets te klein om iedereen een plekje te geven, maar de koffie, koek en soep die door de dames van de catering zijn bereid, deden alle 'ongemakken' verdwijnen. Dat waren we eigenlijk ook wel een beetje verplicht aan de deelnemers, die zelfs vanuit Rotterdam en Middelburg kwamen om mee te helpen. Het heeft bijna de hele dag geregend, en ik heb Leo van Zeeland en Nadine en Pieter Muller nog nooit zo verregend gezien als die dag. Maar ik heb niemand horen klagen over het weer. En als ik de beloften mag geloven, komen alle 58 deelnemers volgend jaar weer meehelpen.

Vogeltrek op het viaduct

Ad Kolen

HET VIADUCT

Het viaduct over het Wilhelminakanaal is een onderdeel van de Meierijbaan die van 1950 tot eind 1971 deel uit maakte van Rijksweg 63 (Breda-Tilburg-Eindhoven). Het viaduct werd in 1941 aangelegd. Kort na dolle dinsdag in september 1944 bliezen terugtrekkende Duitse soldaten de betonnen brug over het Wilhelminakanaal, van de nog niet voltooide Meierijbaan, op. Na de ingebruikneming van de nieuwe Rijksweg 58 werd de weg afgesloten voor alle gemotoriseerd verkeer. Sinds 1994 loopt er over de Meierijbaan een fietspad naar Moergestel. Vanaf circa 1990, of mogelijk nog eerder, gebruiken Tilburgse vogelaars ieder jaar in oktober deze plek om langs de stad trekkende vogels te bekijken en te tellen. Vanaf 2000 is er de jaarlijkse Openbare vogeltrekdag van de Vogelwerkgroep. Hieronder volgt het verslag van het vogeltrektellen op zondag 14 oktober 2012.

Vogeltellers op de Meierijbaan (Ad Kolen)

IEDEREEN LATEN GENIETEN

Vanmorgen fietste ik om half zeven vanuit Tilburg-Noord richting de Meierijbaan. Duidelijk werd dat de voorspelde doorbreking van de regenperiode een feit was. Enkele uren terug goot het nog! Op dat moment glinsteren echter al de sterren tussen de brekende wolken en vanaf het viaduct was het laatste stukje van de afgaande maan te zien. Het werd een frisse maar mooie dag met wisselende, meest lichte bewolking en veel zon (80%.) Een matige, soms krachtige wind waaide uit het zuidwesten en temperatuur begon laag bij 4°C. en liep op tot 12°C. De opzet van de jaarlijkse Vogeltrekdag is om aan de Tilburgers te laten zien wat 'Vogeltrek'

is en om daar zo veel mogelijk over te vertellen. Twaalf leden van de Vogelwerkgroep waren aanwezig om trekvogels te tellen en daar over uitleg te geven. In totaal bezochten, korte maar ook langere tijd, in totaal 34 bezoekers de telpost. Daaronder een journaliste en een fotograaf van het Brabants Dagblad.

START MET HONDERDEN MEEUWEN

Het eerste half uur van deze trekdag was het nog donker en stil. Ook de rest van dat uur waren er nog weinig activiteiten waar te nemen. Daarbij lag de temperatuur nog behoorlijk laag ook. Tussen 7 en 8 uur werden slechts zeven vogels geteld, die in de trekrichting van noordoost naar zuidwest vlogen. Het ging om twee Vinken en vijf Zwarte mezen.

In dat tijdsvak en ook nog even daarna, werden wel vele Kokmeeuwen geteld. Die kwamen van het industrieterrein Loven-Oost, waar ze op de daken van grote hallen de nacht doorbrengen. In de ochtendschemering gaan ze op zoek naar voedsel en verplaatsen zich dan veelal langs het Wilhelminakanaal in zuidelijke richting. In grote en kleine groepen, soms in lange slierten, trokken ze over het viaduct. Totaal deden 842 Kokmeeuwen mee aan deze slaap- en voedseltrek.

THERMIEK

Pas het 2e uur kwam de trek wat op gang. Nog niet heel veel: 158 vogels in een uur, meest Vinken en Graspiepers. In het 3e uur was er pas sprake van echte trek. 437 Vogels trokken voorbij en in het 4e uur stijgt dit aantal nog iets tot 457 vogels. Na dit tijdstip neemt het aantal weer verder af. Spreeuwen en Vinken overheersen op deze dag. Kort voor 12.00 uur komt er wat Buizerdtrek op gang. In totaal trokken er 24 langs. Door de bijna permanente schijnende zon ontstaat er thermiek, waarvan deze grote vogels profiteren om op te stijgen. Plaatselijk zijn er kolommen van sterk op stijgende warme lucht. Sommige Buizerds stijgen vrij snel de hoogte in met nauwelijks gebruik van hun vleugels.

VOGELRIJK

Hoewel het geen spectaculaire trekdag was en we geen bijzondere dingen zagen, was het toch weer zeer de moeite waard. De kijkers en de tellers, maar ook overige belangstellenden hebben duidelijk het fenomeen vogeltrek ervaren. Met een stevige zuidwesten wind op kop vlogen veel vogels tamelijk laag en konden we ze, vooral vanaf het 2e deel van de ochtend door het mooie zonlicht, ook goed zien. De telpost, aan de rand van Moerenburg is op zich al een vogelrijke omgeving. Vanaf het viaduct zagen we in de directe omgeving ook niet trekkende vogels. Buiten de steeds over het kanaal op en neer pendelende gaaien, noteerden we Canadese gans (19), Buizerd (5), Torenavalk (1), Slechtvalk(1), Witgat (1), Turkse tortel (1), IJsvogel (1), Groene specht (1), Grote bonte specht (2), Grote gele kwikstaart (3), Goudhaan (1), Staartmees (17), Pimpelmees (1), Boomklever (3), Boomkruiper (1), Sijs (15) en ook nog een vlinder, het Bont zanddoogje. Vandaag werd, voor de derde keer binnen enkele weken, een Zware specht gezien die in noordwestelijke richting de stad in vloog. Al met al een geslaagde dag, waarop tussendoor werd bijgepraat en van alles uitgelegd!

Excursie Huis ter Heide

Anneke Bruijnzeels

MEER KANSEN VOOR NATUUR

Op 9 november verkenden we het zuidelijke gebied van Huis ter Heide verkennen onder het motto: samen leren. We vertrokken deze morgen vanaf de parkeerplaats aan de Bergstraat in Loon op Zand, tegenover de nertsenfarm. Duidelijk is te zien dat vroeger het bos gezien werd als productiebos, terwijl nu door het kappen van bomen meer aandacht wordt besteed aan het bos als gemeenschap voor dier en plant en als recreatiegebied. Ook worden er open plaatsen in het bos gecreëerd om de mieren meer kansen te geven.

Witvlakvlinder (Anneke Bruijnzeels)

MENSELIJKE INVLOED

Tijdens de wandeling is er weer de nodige aandacht voor de paddenstoelen, die al in een vergevorderd stadium zijn. Een enkele is nog jong, maar deze kunnen we ter plaatse niet op naam brengen. Hij wordt in en doosje gedaan voor de thuisdeterminatie en daarbij blijkt het de

Stekeltrilzwam te zijn.

We staan even stil bij een akkertje, dat net ingezaaid is met rogge. Dit lokt de discussie uit of het niet te laat in het jaar is ingezaaid?

Bij het passeren van prachtige lindebomen wordt verteld dat hier in 1850 een langgevelboerderij 'Het Bodemhuis' stond. Deze boerderij is in 1919 verlaten en vervolgens vervallen. Een van de wandelaars vertelt dat zijn vader de boerderij nog had zien staan.

BODEMVEN

We vervolgen de route via het acacia-laantje. Het zijn eigenlijk robinia's pseudoacacia. Het is een vlinderbloemige die door vader en zoon Robin in 1601 is geïmporteerd uit de V.S. Het is dus eigenlijk een exoot, maar omdat het een hoogwaardige houtsoort is, die het tropische hout zou kunnen vervangen, wordt hij getolereerd. Zijn diepe groeven zijn goede schuilplaatsen voor de vleermuizen en de bloemen worden door heel wat bijen bezocht. Aan de rechterzijde van het laantje is duidelijk de verdieping van het landschap zichtbaar. Hier lag vroeger het Bodemven, dat nu ontwaterd is door een diepe sloot. Het is eigenlijk een zandafgraving. Op het zandpad zit op een koeienvlaai een vlinder. Al snel wordt gezien dat het een mannetje is, omdat hij grote antennes bezit. Waarschijnlijk is hij gemakkelijk te determineren, want hij heeft een wit vlekje op zijn vleugel. Na wat Googlewerk thuis blijkt het de Witvlakvlinder te zijn. De vrouwtjes van deze soort bezitten geen vleugels.

Bij het Bodemven horen en zien we Goudvinken. Ook een enkele Dodaars komt in de kijker. Langs het pad waar vroeger de munitiedepots stonden, vinden we nog een mooie parasolzwam. Om 12.00 uur zijn we weer bij de parkeerplaats en sluiten vervolgens deze fijne en leerzame wandeling af met een kopje koffie, thee of cacao in het Maoske in de Moer

Wandeling in het Prinsenvark in Retie (België)

Varno Morseld

KONINKLIJK DOMEIN

Op zaterdagmorgen 20 oktober om half tien kwamen wij bij het Prinsenvark in Retie aanrijden. In 1852 kocht koning Leopold I de Retiese Aart aan als koninklijk domein. Hij wilde er toen een kasteel laten bouwen met een mooi landschapspark er omheen. De koning is echter vertrokken zonder dat het kasteel werd gebouwd, maar gelukkig bleef het Prinsenvark bestaan. We werden daar welkom geheten door ons lid Jan Cortens. Jan kent als boswachter, dit park bijzonder goed en liet ons groepje van 9 personen een mooie rondwandeling maken.

PADDEN- STOELEN

Ik vind zo'n excursie altijd spannend. Het was een tocht van circa 5 kilometer en het is dan de bedoeling dat je dan ook 5 kilometer lang wat ziet. Gezien het jaargetijde ging de meeste belangstelling nu uit naar de paddenstoelen. Dat daarnaast ook naar andere zaken werd gekeken spreekt natuurlijk vanzelf. En wat hebben we toch weer veel paddenstoelen kunnen zien! Helaas weet ik van de talloze paddenstoelen die we onderweg gezien hebben niet meer alle namen. Ik realiseer mij dat, als je niet gelijk notities maakt in het veld, je toch weer soorten vergeet.

GUTTATIE

Een bijzondere waarneming vond ik wel de teervlekkenzwam waaruit allerlei waterdruppels tevoorschijn kwamen. Bij een te lage temperatuur en een hoge luchtvochtigheid wordt het teveel aangevoerde vocht via de myceliumdraden uitgescheiden als druppels door het vruchtlichaam van de paddenstoel. Een mooi woord hiervoor is guttatie. Verderop in het park kwamen we bij een mooie waterplas waar we even bleven stilstaan om van de watervogels te genieten. We zagen hier aalscholvers, talloze ganzen en tevens een paartje dodaars. Even later landde er ook nog de grote zilverreiger. Dat in dit park ook regelmatig de roerdomp verblijft hoorde ik later. Het moet dan ook een mooi gehoor zijn op stille zomeravonden als je dan hier een stoomboot voorbij hoort komen.

FLORA

We hebben natuurlijk ook stilgestaan bij de flora. Ik meen dat je hiervoor beter in het voorjaar kan terugkomen, alhoewel er naast een mooi huis de mispels wel goed te bewonderen waren. Aan het eind van de wandeling werd Jan natuurlijk heel hartelijk bedankt voor de wijze waarop hij ons hier had rondgeleid. We hebben dan ook ongeveer drie uur genoten van dit mooie stukje natuur. Vervolgens trokken we met zijn allen naar de watermolen aan de Witte Nete die vlakbij het Prinsenvark ligt. In de uitspanning aldaar hebben we deze excursie onder het genot van een kop koffie etc. nog uitvoerig met elkaar besproken.

Vrijdagochtendwandeling Noorderbos

Ben Akkermans

Om 9.30 uur vrijdagochtend 14 december vertrekken we met 8 leden per auto naar het Noorderbos. Doordat Stella verhinderd was heeft Anneke Bruijnzeels haar taak overgenomen. Na een korte inleiding door Anneke lopen we eerst door een wat ouder gedeelte van het bos. Hier staan grote Grove dennen met een ondergroei van wegwijvende Vlierbesstruiken. Op een van deze struiken vinden we een prachtige grote Judasoor. Verder gaat de wandeling door het nieuw aangeplante gedeelte van dit bos. Duidelijk zijn hier nog de contouren van de voormalige vloeivelden zichtbaar. Vlakbij de Noorderplas staat een grote Stekelbrem die al gedeeltelijk in bloei staat. Bij de plas zien we een Havik en even later een Slechtvalk. Vanaf dit punt is ook de pas geplaatste nestkast, op de zendtoren, voor deze valk goed zichtbaar. Tijdens de wandeling zien we ook nog twee Rietgorzen, een Torenvalk en een Buizerd. Op een afgevalen eikentak treffen we een gaaf exemplaar van de Gele trilzwam. En bij het geboortebos werd gediscussieerd of het niet aardiger zou zijn als de bomen geplant zouden worden in het jaar van de geboorte van het kind. Dus niet zoals nu het geval is dat er in een bepaald jaar verschillende geboortebomen geplaatst worden van kinderen in alle leeftijden. Overigens, het initiatief voor een geboortebos werd door ons allen zeer gewaardeerd. Anneke bedankt voor de gezellige wandeling.

Zeven op een rij (Ben Akkermans).

Museumnieuws

Natuurmuseum Brabant

MUSEUM- ACTIVITEITEN

Datum

8 januari
12 februari
12 maart
feb/maart

Activiteiten

lezing NGV: Zand verzamelen
lezing WEGA: Stormchasers
lezing KNNV: Wie is dat toch met die telescoop?
Flip de Beer-activiteit

2012: MEER DAN 60.000 BEZOEKERS!

Natuurmuseum Brabant kijkt, ondanks alle bezuinigingen, terug op het meest succesvolle jaar in de inmiddels 77-jarige geschiedenis. Ruim 60.000 bezoekers kwamen er langs de balie, een absoluut record waarmee het oude cijfer van ruim 53.000 uit 2008 werd vermorzeld. Verklaringen voor het succes: de OO – ZONE draait op volle toeren en de tentoonstelling The making of...dinosauriërs trok een gestage, grote stroom liefhebbers. Ook de crisis speelde mee: de stijging in museumbezoek is een landelijk gegeven, waarbij steeds meer mensen hun vakantie in Nederland doorbrengen en daar een passend uitje bij zoeken. Uiteraard hopen we deze tendens het komende jaar vast te kunnen houden. Na de ontmanteling van de dinotentoonstelling gaan we in de grote zaal aan de slag met de nieuwe tentoonstelling IJstijden; een erfenis van Ecodrome uit Zwolle, waarbij we een aantal prachtige objecten kunnen behouden voor het publiek-waaronder een mammoet en een wolharige neushoorn. Geplande openingsdatum; medio 2013.

NIEUWE SITE

Het was al lange tijd een grote wens, maar eindelijk kan de nieuwe museumsite gerealiseerd worden. Op dit moment worden alle teksten en afbeeldingen ingevoerd en naar verwachting gaat de site op z'n laatst half januari online. De medewerkers zijn er alvast trots op!

VRIEND BLIJVEN OF WORDEN

Wanneer u al Vriend was van het museum, heeft u een brief ontvangen over de veranderde opzet van de Vriendenvereniging. Er zijn nu vier mogelijkheden: gewone Vriend, Familievriend, Hartsvriend of Vriend voor het leven. Met een pas kunt u onbepert een jaar lang gratis naar het museum. Voordeliger voor u en prettig voor ons! Heeft u vragen of overweegt u een (hernieuwde) Vriendschap? U kunt altijd contact opnemen met het museum via 013-5353935 of mailen naar vriend@natuurmuseumbrabant.nl.

SPEURTOCHT NIEUWS

Er zijn wat veranderingen rond de speurtochten. Omdat er zorgvuldig moet worden omgesprongen met de beschikbare uren van de educatief medewerkers, is ervoor gekozen om de speurtochten stapsgewijs te vernieuwen. Ook is het museum de mening toegedaan dat de speurtochten een aanvulling zijn op het bestaande aanbod, en geen doel op zich moeten zijn. Daardoor wordt de winterspeurtocht niet aangeboden dit eerste kwartaal. De Lentespeurtocht wel, evenals de vorig jaar zeer succesvolle Flip de Beertocht (in samenwerking met X-periment 2013).

Witte gij ut?

Rob Vereijken

STEEN GALGEVEN VOOR GIJSBERT

Zoals u in de vorige Oude Ley heeft kunnen lezen, stuitte Ben Akkermans tijdens de vrijdagmiddagwandelingen van de KNNV op een vreemde steen bij het Galgeven. Bij de 80 centimeter hoge steen staat geen informatie en hij heeft er zeker nog geen jaren gelegen.

Arnold van Rijsewijk stuurde een reactie dat het om een gedenksteen gaat voor Gijsbert de Roo. De steen ligt er nog niet zo lang, want 22 mei 2010 heeft hij pas dit plaatsje aan de rand van het ven gekregen. Arnold had dit ontdekt in het boek over de landgoederen in Noord-Brabant, dat dit najaar is uitgegeven door Brabants Landschap en Brabants Particulier Grondbezit. Daarin wordt uitgebreid beschreven wat er is gebeurd met Gijsbert op 20 juni 1831.

In die tijd dreigden de Belgen zich van Nederland af te scheiden. Allerlei mensen en vooral Noord-Nederlanders kwamen naar onze streek om vanuit hier de zuiderlingen een lesje te leren. Gijsbert van Roo was er daar één van. Hij kwam als student met zijn Utrechtse 'Corps Vrijwillige Jagers'. Het was op die 20ste juni warm en de studenten gingen zwemmen in het Galgeven. Blijkbaar kon Gijsbert niet zo goed zwemmen, want hij is in het ven verdronken.

Op 22 mei 2010 zijn 70 leden van het nog steeds bestaande Corps naar het Galgeven gekomen om Gijsbert de Roo te eren. Daarbij hoorde ook het plaatsen van de 2000 kilo zware gedenksteen.

Granieten steen bij het Galgeven (Ben Akkermans)

In het fraaie en interessante boek over de landgoederen is nog veel meer te lezen over andere mensen die daar door waarschijnlijk natuurlijke processen ook verdronken. Het boek is te koop in de boekhandels en natuurlijk in de winkel van Natuurmuseum Brabant.

**GRAAG WEER
NIEUWE
REACTIES EN
VRAGEN**

Heeft u zelf een vraag of doet u een onbekende waarneming, stuur gerust uw ideeën in. In de volgende Oude Ley wordt daar dan aandacht aan besteed. Berichten naar: Redactie Oude Ley, t.a.v. Witte gij ut?/Rob Vereijken, Pironstraat 7, 5041 GJ Tilburg. ☎ 013-5438841 of rob.vereijken@planet.nl. Reacties tot 20 februari 2013 kunnen in de volgende aflevering verwerkt worden.

Coördinatoren van de werkgroepen:

Dongevallei:	Guido Stooker 06 – 12215643 gstooker@live.nl
Insecten:	Theo Peeters 013 – 4560116 ptheo@xs4all.nl
Kaaistoep:	Paul van Wielink 013 – 5331570 p.van.wielink@kpnplanet.nl
Korstmossen:	Bart Horvers 013 – 4564033 ncmhorvers@gmail.com
Mossen:	Rob Vereijken 013 – 5438841 rob.vereyijken@planet.nl
Paddenstoelen:	Ger Bogaers 013 – 4635051 ger.bogaers@hetnet.nl
Plaggen:	Berry Staps 013 – 5347070 stapspoppel@hetnet.nl
Planten:	Jeffrey Raymakers 013 – 5437712 jeffrey.raymakers@gmail.com
Stadsnatuur:	Theo Peeters 013 – 4560116 ptheo@xs4all.nl
Vogels:	Johan van Laerhoven 013 – 4638937 thesnowfox@zonnet.nl

Website van de afdeling

www.knnv.nl/tilburg

Contributie:

Gewone leden	: € 27,50
Huisgenootleden	: € 12,50
Buurleden (leden die al lid zijn van een andere afdeling)	: € 12,50

Rekeningnummer van de afdeling: 38 53 702 t.n.v. penningmeester
KNNV-afd. Tilburg te Goirle.

Foto omslag:	Bart Horvers
Vormgeving omslag:	Joost Horvers

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

DRUKWERK

Secretariaat KNNV-afd. Tilburg
Veldhovenring 27
5041 BA Tilburg